

registrator@myh.se

STR:s remissvar: Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter om utbildningar inom yrkeshögskolan med inriktning trafiklärare (diariennr: MYH 2026/2446)

Det är positivt att Sveriges Trafikutbildares Riksförbund, STR, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat förslag.

Sammanfattning

STR konstaterar att antal kurspoäng på de praktiska momenten i trafiklärarutbildningen föreslås ska öka, vilket är efterfrågat och välkommet.

STR anser principiellt att det är bra att begreppet krav på självständighet införs och betonas. Detta är centralt för att andelen examinerade ska kunna komma i rätt arbete efter avslutad utbildning.

STR anser att det i vissa föreskriftsformuleringar är en aning för mycket av detaljreglering vilket kan innebära en omotiverat hård styrning och begränsningar som inte nödvändigtvis leder till ökad kvalitet för de studerande. STR anser principiellt att det vore bättre med målstyrning motsvarande hur kursplanerna för de olika körkortsbehörigheterna är utformade i detta avseende. Målstyrande föreskrifter har dessutom fördelen att de vid behov lättare kan anpassas i samband med kommande förändringar i t.ex. det kommande, fjärde, körkortsdirektivet.

Kommentarer

STR har i övrigt följande åsikter och kommentarer:

- I 2§, ”Utöver de uttryck och benämningar som används i lagen (2009:128) ...” anges fordonet ”personbil”, (... vid övningskörning med personbil i trafikskola...”), vilket STR anser principiellt innebär en onödig begränsning. Det vore bättre att ändra detta till ”...vid förarutbildning...” då det innebär att även andra fordonskategorier kan omfattas vid behov. Visserligen är det naturligtvis i normalt fallet en personbil, men STR delar MYH:s syn att det övergripande målet måste vara att säkra att studerande är rustade för att tillgodogöra sig utbildningen för att sedan komma ut i arbetslivet med god och befäst kompetens. Då de har rätt att utbilda på de körkortsbehörigheter de har på sitt körkort vid auktorisationen ökar vissa studerande sina chanser till anställning om t.ex. moped- eller släputbildning inte exkluderas. Dock ifrågasätter STR behovet av godkänt betyg i ämnet Samhällskunskap som krav. Erfarenhetsmässigt kan detta krav i praktiken fungera exkluderande och utgöra ett hinder för sökanden och sänka det generella söktrycket till utbildningen. STR menar att detta dessutom till skillnad från svenska språket, är svårt att validera.
- Avseende ”Särskilda förkunskapskrav”, 6§, punkt 2, ifrågasätter STR varför det finns ett behov att höja kravet till 24 månaders körkortsinnehav då dagens kravnivå fungerar bra i praktiken.
- Avseende ”Särskilda förkunskapskrav”, 6§, punkt 3 anser STR att ”...godkänd utbildningsledare...” ska ersättas med skrivningen ”...den som utsetts av godkänd utbildningsanordnare...”. Att vara utbildningsledare för en trafikskola betyder inte alltid att

man har insikt i hur en trafiklärarutbildning går till medan någon som arbetar med trafiklärarutbildning men inte har titeln utbildningsledare oftast har goda chanser att kunna göra en korrekt bedömning. Ansvarvilar fortsatt på utbildningsledaren men uppgiften kan vid behov delegeras.

- Avseende Bilaga 1, Kunskaper, punkt 3, menar STR att det inte är motiverat att låsa sig till "...för förarbehörigheten B..." utan att den generella formuleringen "förarbehörigheteter" borde kunna räcka. Det är som tidigare nämnts nya förarbehörigheter på gång som en konsekvens av EU:s kommande, fjärde, körkortsdirektiv varför en begränsning till enbart förarbehörigheten B kan skapa problem framgent.
- Avseende Bilaga 2: STR anser att det föreslagna upplägget med fasta Spärrkurser bakbinder utbildningsanordnares möjligheter att göra ett bra kursupplägg. Spärrkurser och spärrmoment inom vissa kurser är principiellt mycket bra men beroende på utbildningsanordnarens situation med t.ex. lokaler, resurser och personal så måste kurserna kunna ges i olika ordning med större frihet och utbildningsanordnaren själv ta ansvar för vilka förkunskapskrav vissa kurser ska ha. STR anser att det är självklart att LIA1 ska förläggas klart före LIA2 och att det därför är bra naturligt med Spärrkurs inför LIA2.
- Dessutom skjuter detta förslag i praktiken de två LIA-perioderna närmre varandra i tid, vilket riskerar att sänka kvaliteten i slutändan. Erfarenhetsmässigt krävs det reflektionstid mellan LIA-perioderna och dessutom är målsättningen rent allmänt att kunna varva teori och praktik varför perioderna inte kan genomföras alltför nära varandra. STR önskar i stället en form av stegring i de två LIA-kurserna och att utbildningsanordnare får ta ansvar för sina respektive kursupplägg samt att detta sedan får kontrolleras genom tillsyn.
- Avseende Bilaga 2, "Fordon och miljö: STR förstår andemeningen men anser att explicit ange "rollspel" är ett exempel på en alltför detaljerad reglering. Det finns olika verktyg för att uppnå det som föreskriften efterfrågar. STR menar att respektive utbildningsanordnare får ansvara för sina respektive olika upplägg och att tillsynen sedan får reglera och agera om målen inte uppnås.
- Avseende Bilaga 2, rubriken "Kursens huvudsakliga innehåll": STR anser i enlighet med tidigare resonemang att "...vid trafikskola..." i det här fallet kan strykas, bland annat med hänvisning till kommande förändringar av behörigheter. Dessutom menar STR att formuleringen "Hela kursen genomförs under handledning och den studerande utför inga skarpa moment på egen hand", är olycklig då kandidater i praktiken själva måste få kunna öva på vissa saker och att detta sker under handledning. Det som avses är att inte kandidater ska utnyttjas och få arbeta utan handledning, vilket är helt korrekt, men formuleringen är olycklig menar STR. Formuleringen bör därför justeras för att på ett tydligare sätt kopplas till övningskörning i trafik, t.ex. genom följande formulering: "Hela kursen genomförs under handledning och den studerande utför inga skarpa moment i trafik på egen hand".
- Avseende Bilaga 2, "Trafiksäkerhet" och "Kursens huvudsakliga innehåll": stavfel av ordet "...inträffats".
- Formuleringen i fjärde punkten: "ange för risker, kostnader och konsekvenser i samband med trafikolyckor," kan formuleras tydligare, tex. enligt följande: "...ange risker samt kostnader och konsekvenser vid trafikolyckor."
- Avseende "Lärande i arbete 2", "Kursens huvudsakliga innehåll" kan "personbil" ersättas i enlighet med tidigare resonemang.

Landskrona den 30 september 2026

Med vänlig hälsning

SVERIGES TRAFIKUTBILDARES RIKSFÖRBUND



Maria Prole

Förbundsordförande